

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ  
Fakulta logistiky a krizového řízení

## **TÉMATICKÝ OKRUH**

### **BEZPEČNOST**

K ODBORNÉ ROZPRAVĚ KONANÉ V RÁMCI STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY  
BAKALÁŘSKÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU

### **ENVIRONMENTÁLNÍ BEZPEČNOST**

#### **Předměty okruhu**

Krizový management a bezpečnostní systém  
Ochrana obyvatelstva a IZS  
Vybrané aspekty bezpečnosti  
Procesy hodnocení a ovládání rizik  
Chemická bezpečnost  
Humánní geografie a geografie bezpečnosti / Human Geography and the Geography of Security

**Uherské Hradiště, 2025**

**1. Terminologie managementu rizik.**

*(Základní pojmy, riziko, hrozba, aktivum, základní metriky rizika, popis a význam jednotlivých fází procesu managementu rizik organizace podle ČSN ISO 31000).*

**2. Identifikace rizik.**

*(Význam identifikace rizik v rámci procesu managementu rizik, základní techniky pro identifikování rizik, techniky pro získávání názorů zainteresovaných stran a odborníků, analýza způsobů a důsledků poruch (FMEA), studie nebezpečí a provozuschopnosti (HAZOP)).*

**3. Analýza rizik.**

*(Význam analýzy rizik v rámci procesu managementu rizik, význam analýzy příčin vzniku nebezpečné události, význam analýzy vývoje scénářů nebezpečí, analýza stromu událostí (ETA), analýza stromu poruchových stavů (FTA)).*

**4. Hodnocení rizik.**

*(Význam hodnocení rizik v rámci procesu managementu rizik, základní principy hodnocení akceptovatelnosti rizika, tolerovatelné riziko a důvody jeho přijetí, princip ALARP, využití analýzy nákladů a přínosů (CBA) při hodnocení rizik).*

**5. Základní postupy, zásady a způsoby ošetřování rizik.**

*(Význam ošetřování rizik v rámci procesu managementu rizik, redukce rizika, transfer rizika, retence rizika, diverzifikace, vyhnutí se riziku).*

**6. Vznik, vývoj a vymezení ochrany obyvatelstva v České republice a její právní úprava.**

*(Okolnosti vzniku ochrany obyvatelstva, civilní protiletecká ochrana, civilní obrana, civilní ochrana, právní vymezení ochrany obyvatelstva, civilní obrana v rámci mezinárodního humanitárního práva, úkoly civilní obrany, koncepce ochrany obyvatelstva).*

**7. Opatření ochrany obyvatelstva.**

*(Charakteristika základních opatření ochrany obyvatelstva, varování a informování obyvatelstva, evakuace obyvatelstva, ukrytí obyvatelstva, nouzové přežití obyvatelstva a způsob jejich realizace v České republice).*

**8. Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice a jeho právní úprava.**

*(Základní pojmy, mimořádná událost, záchranné a likvidační práce, právní vymezení IZS, význam základních a ostatních složek v rámci IZS, koordinace složek IZS na taktické, operační a strategické úrovni, role velitele zásahu při řešení mimořádné události, právo přednostního velení, plánovaná pomoc na vyžádání, osobní a věcná pomoc).*

**9. Složky integrovaného záchranného systému (IZS).**

*(Vymezení a charakteristika jednotlivých základních a ostatních složek IZS, popis jejich organizační struktury a úkolů při řešení mimořádných událostí v rámci IZS).*

**10. Dokumentace integrovaného záchranného systému (IZS).**

*(Charakteristika jednotlivých součástí dokumentace IZS, územně příslušné poplachové plány, havarijní plány, typové činnosti a jejich význam při koordinaci složek IZS).*

**11. Teoretické pojetí bezpečnosti.**

*(Bezpečnostní problém a jeho analýza. Postuláty teorie bezpečnosti, jejich obsah a využití při analýze bezpečnostních problémů. Druhy bezpečnosti, vymezení, příčiny vzniku, členění).*

**12. Základní pilíře bezpečnosti ČR.**

*(Struktura a cíle bezpečnostního systému ČR, struktura bezpečnostní strategie z pohledu východisek bezpečnostní politiky ČR, bezpečnostních zájmů, bezpečnostního prostředí a strategie prosazování bezpečnostních zájmů).*

**13. Systém krizového řízení v ČR.**

*(Základní charakteristika systému krizového řízení v ČR, krizové stavy, orgány krizového řízení. Role ústředních správních úřadů v rámci systému krizového řízení. Role územních samosprávných celků v systému krizového řízení).*

**14. Krizový management v podniku.**

*(Role krizového managementu v podniku. Činnosti krizového managementu. Krizový manažer, vrozené a získané předpoklady, profil krizového manažera. Interim manažer. Příprava krizových manažerů. Krizový tým).*

**15. Legislativní rámec a základy chemické bezpečnosti.**

*(Úvod do předmětu a vymezení základních pojmů, legislativní rámec řízení průmyslových a environmentálních rizik, specifika průmyslových odvětví z bezpečnostních hledisek, preventivní opatření eliminující nebezpečí plynoucí z výroby a použití chemických látek).*

**16. Vlastnosti a toxicita chemických látek.**

*(Vlastnosti látek z hlediska bezpečnosti, bezpečnostní listy, toxicita a základní toxikologické charakteristiky, mechanismus účinku škodlivin na organismus, faunu a floru, práce s databázemi a informačními zdroji o nebezpečných vlastnostech).*

**17. Environmentální rizika a nakládání s odpady.**

*(Charakteristika a rozdělení environmentálních rizik, analýza a hodnocení rizik výskytu chemických látek v životním prostředí, chemická rizika spojená se vznikem, nakládáním a likvidací odpadů).*

**18. Řešení havárií a havarijní dokumentace.**

*(Postupy při vzniku a odstraňování následků havárií, domino efekt, zásady zpracování krizové dokumentace, tvorba havarijních plánů a postupů).*

**19. Demografie, sídla a sídelní systémy.**

*(Sociodemografické charakteristiky, populace a její měření, demografický přechod, geografie sídel – urbanizace, sídelní procesy a sídelní systémy).*

**20. Prostorová mobilita obyvatelstva.**

*(Migrace – příčiny a faktory, důsledky, (i/e) migrační oblasti, uprchlické krize).*

**21. Geografie produkce a spotřeby v kontextu bezpečnosti.**

*(Geografie zemědělství, průmyslu a zdrojů, služeb, kvartér a kvintér).*

**22. Globalizace.**

*(Kolaps geografického prostoru, ekonomická globalizace – nadnárodní firmy, mezinárodní dělba práce, přímé zahraniční investice, kulturní globalizace, globalizace).*

## Literatura

1. BEDNARZ, Sarah Witham; BOCKENHAUER, Mark Henry a HIEBERT, Fredrik T. *Human geography: a spatial perspective*. Boston, MA: Cengage, 2024. ISBN 978-0-357-85200-2.
2. BOYLE, Mark. *Human geography: an assential introduction*. Second edition. Hoboken: Wiley Blackwell, 2021. ISBN 978-1-119-37471-8.
3. BROWNE, Kath; BORISA, Dhiren; GILMARTIN, Mary a BANERJEA, Niharika. *Social geographies: the basics*. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2024. ISBN 978-1-032-21125-1.
4. ČSN ISO 31000 (010351) *A Management rizik – Směrnice*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2018.
5. ČSN EN IEC 31010 ed. 2 (010352). *Management rizik – Techniky posuzování rizik*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2020.
6. GOZORA, Vladimír. *Krizový manažment podniku*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-805-6.
7. KELLER, Edward A. a DEVECCHIO, Duane E. *Natural hazards: earth's processes as hazards, disasters, and catastrophes*. Fifth edition. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2019. ISBN 978-1-138-35221-6.
8. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích, ochrana obyvatelstva, kritická infrastruktura: modul A; C; I*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. ISBN 978-80-7616-097-2.
9. *Modul – G: integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2020. ISBN 978-80-7616-071-2.
10. PORADA, Viktor. *Bezpečnostní vědy: úvod do teorie, metodologie a bezpečnostní terminologie*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2022. ISBN 978-80-7380-903-4.
11. RAUSAND, Marvin a HAUGEN, Stein. *Risk Assessment: Theory, Methods, and Applications*. Second Edition. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, 2020. ISBN 978-1-119-37723-8.
12. ŘEHÁK, David; MARTÍNEK, Bohumír a LEGIERSKÁ, Petra. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. rozšířené vydání. SPBI Spektrum. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. Červená řada. ISBN 978-80-7385-220-7.
13. SHORT, John R. a BENTON-SHORT, Lisa. *Human geography: a short introduction*. Third edition. New York: Oxford University Press, 2025. ISBN 978-0-19-766280-9.
14. SMEJKAL, Vladimír a RAIS Karel. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4644-9.
15. TICHÝ, Milík. *Ovládání rizika: analýza a management*. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 978-80-7179-415-5.
16. VANÍČEK, Jiří a VODEHNAL, Ondřej. *Krizový zákon: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-787.
17. ZAPLETALOVÁ, Šárka a kolektiv. *Krizový management podniku pro 21. století*. Praha: Ekopress, 2012. ISBN 978-80-86929-85-9.
18. ZEMAN, Tomáš; PAULUS, František a BEDNÁŘ, Kamil. *Ochrana obyvatelstva a integrovaný záchranný systém I*. Brno: Univerzita obrany, 2021. ISBN 978-80-7582-384-7.